

სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ქართული ფილოლოგია“

საგამოცდო საკითხები:

ქართველური ენათმეცნიერების მიმართულების სტუდენტებისათვის

1. ქართული ენა - ქართველთა დედაენა, საქართველოს სახელმწიფო ენა, საქართველოს სამოციქულო ეკლესიის ენა, ქართველთა ეროვნული კულტურის ენა.
2. ქართული ენის ქვესისტემები / ზოგადი მიმოხილვა/.
3. თანხმოვანი, ხმოვანი, სონანტი. ქართული ენის სამეტყველო ბგერათა დახასიათება ლოკალური
4. ძირითადი ფონეტიკური მოვლენები: ასიმილაცია, დისიმილაცია, მეტათეზისი, ბგერათმონაცვლეობა.
5. არსებით სახელთა ბრუნება. ბრუნების ტიპები ფუძეთა მიხედვით; მხოლობითი და მრავლობითი რიცხვი. მრავლობითი რიცხვის წარმოება. მრავლობითის უქონელი სახელები.
6. ვითარებითი და მიმართებითი ზედსართავი სახელები. ზედსართავი სახელის ხარისხის ფორმები. უფროობითი ხარისხის წარმოება. ოდნაობითი ხარისხის წარმოება. ხარისხის ფორმათა წარმოების თავისებურებანი.
7. მსაზღვრელის ტიპები. მსაზღვრელ-საზღვრულის რიგი, წყობა. ზედსართავი სახელის ბრუნება. ატრიბუტული მსაზღვრელის ბრუნება საზღვრულთან ერთად. სუბსტანტიური მსაზღვრელის ბრუნება საზღვრულთან ერთად. წყობის როლი მსაზღვრელ-საზღვრულის ბრუნების დროს.
8. რიცხვითი სახელის რაობა, მნიშვნელობა, ჯგუფები. რაოდენობითი რიცხვითი სახელი. მარტივი და რთული რიცხვითი სახელები.
9. ნაცვალსახელები და მათი ბრუნება.
10. პირის მორფოლოგიური კატეგორია. ინვერსიის საკითხი და პირის ნიშანთა განაწილება ზმნის სემანტიკის მიხედვით.
11. ზმნისწინი. ზმნისწინის ფუნქციები.
12. თემის ნიშნები.
13. მწკრივი. მწკრივის ნიშნები და სავრცობები.
14. კაუზატივის მორფოლოგიური კატეგორია.
15. გვარის, ქცევისა და დიათეზის კატეგორიები /ზოგადი მიმოხილვა/; სახელთა წარმოქმნა. კომპოზიტები.
16. სიტყვათა სინტაქსური შეკავშირების სახეები: შეთხზმება, მართვა, კოორდინაციულ დონეზე მართვა, სუბორდინაციულ დონეზე მართვა; მირთვა შუალობითი მართვა.
17. წინადადების ტიპები მოდალობის მიხედვით.
18. წინადადების ტიპები აგებულების მიხედვით.
19. წინადადების მთავარი წევრები - შემასმენელი, ქვემდებარე, პირმიმართი დამატებანი და მათი სპეციფიკურობა ქართულში; წინადადების არამთავარი წევრები - უბრალო დამატება, გარემოება, განსაზღვრება.
20. მარტივი წინადადება ქართულში; მარტივი წინადადების შედგენილობა და მექანიზმი; რთული წინადადების სახეები.

ლიტერატურა:

1. გ. ახვლედიანი, ზოგადი ფონეტიკის საფუძვლები, თბილისი, 1949
2. ლ. კვაჭაძე, თანამედროვე ქართული ენის სინტაქსი, თბილისი, 1988
3. ქართული ენის ისტორია (პროფ. ტ. ფუტყარაძის საერთო რედაქციით), ქუთაისი, 2006
4. ა. შანიძე, ქართული ენის გრამატიკის საფუძვლები, თბილისი, 1980
5. არნ. ჩიქობავა, ქართული ენის ზოგადი დახასიათება, ქეგლ, I, თბილისი, 1950
6. ბ. ჯორბენაძე, ქართული დიალექტოლოგია, I, თბილისი, 1989
7. თ. გამყრელიძე, ზ. კიკნაძე, ი. შადური, ნ. შენგელია, თეორიული მეცნიერების კურსი, თბილისი, 2003
8. ა. დავითიანი, ქართული ენის სინტაქსი, თბილისი, 1973
9. თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები, I, 1986
10. ლ. კვაჭაძე, ქართული ენა, I, 1981
11. ა. კიზირია, მარტივი წინადადების შედგენილობა ქართველურ ენებში, თბილისი, 1982
12. დ. ელიქიშვილი, ქართული ზმნის უღლების სისტემა, თბილისი, 2001
13. მ. ტაბიძე, ენობრივი სიტუაცია საქართველოში და ქართული ენის ფუნქციონირების საკითხები, თბილისი, 2005
14. თ. უთურგაძე, ქართული ენის ფონემატური სტრუქტურა, 1976
15. ჟ. ფეიქრიშვილი, ქართული ენის სინტაქსი, ქუთაისი, 1996
16. არნ. ჩიქობავა, სახელის ფუძის უძველესი აგებულება ქართველურ ენებში, თბილისი, 1942
17. ბ. ჯორბენაძე, ქართული ენის მორფოლოგია, თბილისი, 1995
18. ბ. ჯორბენაძე, ქართული დიალექტოლოგია, ტ. II, თბილისი, 1998
19. თანამედროვე ქართული ენის მორფოლოგია (გ. გოგოლაშვილის საერთო რედაქციით), თბილისი, 2011

საგამოცდო საკითხები ქართული ლიტერატურის ისტორიის მიმართულების სტუდენტებისათვის:

1. ძველი ქართული სასულიერო მწერლობის დარგების (ბიბლიური თხზულებანი, ჰაგიოგრაფია, ჰიმნოგრაფია, ეგზეგეტიკა, ჰომილეტიკა ...) ზოგადი მიმოხილვა;
2. ქართული აგიოგრაფია (ალმოცენება, განვითარების გზა, რედაქციები, ჟანრები, მსოფლმხედველობრივი ტენდენციები);
3. იაკობ ხუცესი, „შუშანიკის წამება“ (თხზულების ავტორი და ქრონოლოგია, პრობლემატიკა, პერსონაჟები, პოეტიკა და სტილი);

4. იოანე საბანისძის „აბო ტფილელის მარტვილობა“;
5. „წმ. გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“;
6. ათონის ლიტერატურული სკოლა და მისი წარმომადგენლები;
7. „ამირანდარეჯანიანი“ (ავტორი, დაწერის თარიღი, ძირითადი მოტივები, რაინდობის ინსტიტუტი, მხატვრული მხარე);
8. „ვეფხისტყაოსნის“ მსოფლმხედველობრივისამყარო;
9. სულხან-საბა ორბელიანის შემოქმედება (ზოგადი მომიხილვა);
10. დავით გურამიშვილის „დავითიანი“.
11. რომანტიზმი ლიტერატურაში; ქართული რომანტიზმის ძირითადი თავისებურებები;
12. ნიკოლოზ ბარათაშვილი, როგორც რომანტიკოსი პოეტი;
13. ილია ჭავჭავაძის ლირიკული პოეზია (პრობლემატიკა, მხატვრული მხარე);
14. აკაკი წერეთლის პოემა „გამზრდელი“;
15. პიროვნებისა და საზოგადოებისაურთიერთობის პრობლემა ვაჟა-ფშაველას შემოქმედებაში („ალუდა ქეთელაური“, „სტუმარ-მასპინძელი“).
16. მე-20 საუკუნის პირველი ნახევრის ლიტერატურული ცხოვრების პანორამა; 10-20-იანი წლების დაჯგუფებანი; „ცისფერყანწელთა“ ლიტერატურული ორდენი;
17. სიმბოლიზმისთეორიულიდალიტერატურულიწანამძღვრები; გალაკტიონტაბიძისლირიკული პოეზია;
18. მიხეილ ჯავახიშვილის „ჯაყოს ხიზნები“ (პრობლემატიკა, მხატვრული მხარე)
19. კონსტანტინე გამსახურდიას ნოველები;
20. გრიგოლ რობაქიძის შემოქმედების ძირითადი ტენდენციები.

ლიტერატურა:

1. კ. კეკელიძე, ძველი ქართულილიტერატურისისტორია, ტ.I, თბ., 1980;
2. კ. კეკელიძე,ძველი ქართულილიტერატურისისტორია, ტ.II, თბ., 1981;
3. რ. სირაძე, ქართული აგიოგრაფია, თბ., 1987;
4. რ. სირაძე, ქრისტიანული კულტურა და ქართული მწერლობა, თბ., 1992;
5. ე. ხინთიბიძე, შუასაუკუნეობრივიდარენესანსული„ვეფხისტყაოსანში“, თბ., 1993;
6. ი. ევგენიძე, ქართული რომანტიზმის საკითხები, თბ., 1982.
7. ლ. მინაშვილი, ილია ჭავჭავაძე, თბ., 1995.
8. ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. I, თბ., 1972
9. ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორია, ტ. II, თბ., 2003 (2010).
10. უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორია, თბ., 1996.
11. გრ. კიკნაძე, ვაჟა-ფშაველას შემოქმედება, თბ., 1957;
12. უახლესიქართულილიტერატურისისტორია, თბ., 1994;
13. ს. სიგუა, კონსტანტინე გამსახურდიას პროზის სტრუქტურა. თბ., 1982.
14. ს. სიგუა, ქართული მოდერნიზმი, თბ., 2002.
15. ა. ნიკოლეიშვილი, XX საუკუნის ქართული მწერლობა, 2002.

16. ქართული მოდერნიზმის ტიპოლოგია, თბ., 2016.